
Innehåll

Förord	5
Läsanvisning	7
Sakordsregister	9
Litteratur	13

Lagar och förordningar

SFS 1977:1160 Arbetsmiljölöag	17
SFS 1977:1166 Arbetsmiljöförordning	41

Föreskrifter och allmänna råd

AFS 2023:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar	51
AFS 2023:2 Planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar	59
AFS 2023:3 Projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter	99
AFS 2023:4 Produkter – maskiner	141
AFS 2023:5 Produkter – tryckbärande anordningar	203
AFS 2023:6 Produkter – enkla tryckkärl	275
AFS 2023:7 Produkter – utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer	299
AFS 2023:8 Produkter – förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg avsedda för bärbara handhållna röjsågar	339
AFS 2023:9 Produkter – stegar, ställningar och viss annan utrustning för arbete på höjd, samt vissa trycksatta anordningar	341

AFS 2023:10	
Risker i arbetsmiljön	363
AFS 2023:11	
Arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning – säker användning	523
AFS 2023:12	
Utformning av arbetsplatser	667
AFS 2023:13	
Risker vid vissa typer av arbeten	719
AFS 2023:14	
Gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön.....	853
AFS 2023:15	
Medicinska kontroller i arbetslivet	919

Förord

Arbetskyddsregler för byggsektorn gavs ut första gången 1982, då med titeln *Arbetskyddsregler – byggarbete*. Syftet med boken är, detsamma idag som då, att underlätta för dig som är verksam inom byggsektorn att hålla dig informerad om aktuella regler inom arbetsmiljöområdet. Enligt arbetsmiljöförordningen* finns det också ett krav om att arbetsgivaren ska se till att arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen samt tillhörande arbetsmiljöföreskrifter som avser arbetsgivarens verksamhet finns tillgängliga för arbetstagarna. Denna bok är ett sätt att linjera med det kravet.

Grundförfattningen av arbetsmiljölagen samt arbetsmiljöförordningen är från 1977. Under årens lopp har flertal ändringar gjorts av riksdag och regering. Likaledes har de författningar som har utfärdats med stöd av lag och förordning utvecklats med tiden. Idag är det huvudsakligen Arbetsmiljöverket som har bemyndigande att meddela författningar på arbetsmiljöområdet.

Hösten 2023 fattade Arbetsmiljöverket ett beslut om en ny samling författningar (AFS:ar) som från och med 1 januari 2025 ersatt Arbetsmiljöverkets tidigare författningar. I korthet innebär det att Arbetsmiljöverkets samtliga föreskrifter och allmänna råd nu har samlats i 15 nya författningar (AFS:ar).

Arbetsmiljöverkets nya samling författningar innebär en genomgripande regelförnyelse. Arbetsmiljöreglerna har fått en ny struktur, föreskrifter och allmänna råd har setts över. För aktörer inom byggsektorn innebär Arbetsmiljöverkets nya samling författningar också en nyutveckling av reglerna som det är viktigt att säkerställa att arbetsmiljöarbetet linjerar mot. För mera information om Arbetsmiljöverkets nya samling författningar, se Arbetsmiljöverkets webbplats www.av.se. Där finns även en paragrafnyckel för den som behöver stöd att hitta var föreskrifter och allmänna råd återfinns i den nya samlingen författningar.

Författningstexterna i denna bok är hämtade ur svensk författningssamling (SFS) och Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS) och är aktuella per den 1 januari 2026. Utfärdade författningar som träder i kraft senare har också tagits med. Författningstexterna i återges oavkortade (men är redigerade för att underlätta för läsaren) och konsoliderade (ändringar i föreskrifter har förts in på rätt ställe). Därmed besparas läsaren arbetet att själv sammanställa materialet till aktuella regler.

Stockholm, januari 2026

* 5 § Arbetsmiljöförordning (1977:1166)

Läsanvisning

Syftet med denna bok är att underlätta för dig som är verksam inom byggsektorn att hålla dig informerad om aktuella lagar och regler inom arbetsmiljöområdet.

Boken är ämnad som en handbok där arbetsmiljölagen, arbetsmiljöförordningen och Arbetsmiljöverkets författningar finns samlade, konsoliderade och aktuella per 2026-01-01. Boken inleds med några stöd för dig som läsare, för att underlätta tillämpningen.

Handboken inleds, från sidan 8, med en sammanställning av **författningar som har upphävts under 2025**. Från och med 1 januari 2025 trädde en ny samling författningar från Arbetsmiljöverket i kraft. I sammanställningen återfinns därför samtliga äldre AFS:ar uppräknade med en övergripande hänvisning till var man nu kan hitta motsvarande föreskrifter och allmänna råd i den nya samlingen författningar. Behöver man ännu närmare hänvisningar erbjuder Arbetsmiljöverket en s.k. paragrafnöckel på deras webbplats www.av.se.

Inom arbetsmiljöområdet finns det många vanligt förekommande ord och begrepp. Ibland är det just ett ord eller begrepp som väcker behovet av närmare studie i regelverken. I handboken finns därav ett **sakordsregister**, från sidan 9, där vanligt förekommande ord och begrepp finns i alfabetisk ordning med övergripande hänvisning till den/de AFS:ar där begreppet behandlas.

För att uppnå ändamålet med arbetsmiljölagstiftningen, *att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö*, är det ovillkorligt att gällande lagar och regler åtföljs. Men för att göra tillämpningen av bestämmelserna enklare och att uppnå ändamålet i arbetsmiljölagen, finns det ett rikt utbud av litteratur som man kan ta till hjälp. På sidan 13 finns en lista med **relevanta böcker på arbetsmiljöområdet**, utgivna de senaste två åren.

Från sidan 17 återges **arbetsmiljölagen** konsoliderad med ändringar t.o.m. 2025-12-31. Till arbetsmiljölagen finns sedan tillhörande **arbetsmiljöförordning** som återges konsoliderad med ändringar t.o.m. 2025-12-31 från sidan 41.

Från sidan 51 finns sedan **Arbetsmiljöverkets 15 författningar** med föreskrifter och allmänna råd som gäller från och med 2026-01-01. I förekommande fall ändringsförfattningar till dessa har beslutats av Arbetsmiljöverket innan 2026-01-01 så har dessa arbetats in i författningstexterna som återges i denna handbok. Författningarna, AFS:arna, är sorterade i nummerföljd.

Notera: Riksdagen, regeringen och myndigheter kan när som helst besluta om ändringar i lagar och regler. Därav rekommenderar vi att ha en regelbunden bevakning av detta.

Teckenförklaringar

Årtal och nummer efter aktuell paragraf eller stycke avser:

Lag 20xx:xxx	ändring enligt lag [ÅR:löpnummer] i Svensk Författningssamling
Förordning 20xx:xxx	ändring enligt förordning [ÅR:löpnummer] i Svensk Författningssamling
AFS 20xx:xx	ändring enligt föreskrift [ÅR:löpnummer] från Arbetsmiljöverket
	vertikalt streck i marginalen avser tillkomna ändringar sedan föregående upplaga.